

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2570

Vragen van het lid **Wörsdörfer** (VVD) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *mogelijke dubbele financiering van zorg vanwege samenloop Jeugdzorg en Wlz.* (ingezonden 8 februari 2021).

Antwoord van Staatssecretaris **Blokhuis** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 30 april 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 1907.

Vraag 1

Klopt het dat wanneer een inwoner zich bij de gemeente meldt voor jeugdhulp, de gemeente kan toetsen of de jeugdige al een indicatie voor de Wlz (Wet langdurige zorg) heeft om te voorkomen dat sprake is van dubbele financiering van geboden zorg vanuit de Wlz en de Wmo?

Antwoord 1

Wanneer een inwoner ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) aanvraagt bij het college, kan het college met behulp van de Wlz-Registertoets bepalen of er sprake is van een indicatie vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). Met de Wlz-Registertoets kan de samenloop van verstrekkingen van Wlz-voorzieningen en Wmo-voorzieningen worden voorkomen. De grondslag voor deze gegevensuitwisseling als vereist op grond van artikel 6 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is opgenomen in artikel 5.2.5, derde lid, van de Wmo 2015.

Vraag 2

Klopt het dat deze toets, ingeval van een minderjarige, alleen mag worden uitgevoerd met toestemming van ouders? Zo ja, wat is de ratio van deze beperking?

Antwoord 2

De Jeugdwet kent geen vergelijkbare grondslag op basis waarvan het CIZ informatie ter beschikking kan stellen. Het klopt dat de Wlz-registertoets om die reden niet kan worden gebruikt om een samenloop tussen de Jeugdwet en Wlz te signaleren. Voor het opvragen van deze gegevens bij het CIZ is vooraf ondubbelzinnige toestemming nodig van de jeugdige (of diens ouder/vertegenwoordiger).

Vraag 3

Klopt het dat indien een inwoner via de huisarts of een gecertificeerde instelling (GI) wordt doorverwezen naar de gemeente voor jeugdhulp, de doorverwijzers niet toetsen of al sprake is van een Wlz-indicatie en dat de gemeente geen mogelijkheid meer heeft om nog een Wlz-toets uit te voeren?

Antwoord 3

Huisartsen en gecertificeerde instellingen toetsen niet standaard of er sprake is van een Wlz-indicatie voordat wordt doorverwezen naar jeugdhulp. Het klopt dat colleges geen mogelijkheid hebben om een Wlz-registertoets uit te voeren, zie hierover het antwoord op vraag 1 en 2. Indien een medewerker van de gemeente een jeugdige of zijn ouders echter vragen of er een CIZ-indicatie is, dienen zij die vraag naar waarheid te beantwoorden.

Vraag 4

Klopt het dat eisen vanwege de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verhinderen dat gemeenten nog een dergelijke toets kunnen uitvoeren?

Antwoord 4

Voor de uitvoering van een Wlz-registertoets bij de inzet van jeugdhulp mist een grondslag als bedoeld in artikel 6 van de Algemene verordening gegevensbescherming. Het klopt dat het CIZ de informatie over de Wlz-indicatie niet beschikbaar kan stellen zonder een wettelijke grondslag.

Vraag 5

Klopt het dat omdat door deze AVG-eisen zo'n toets verhinderd wordt, het mogelijk is dat jarenlang sprake is van dubbele financiering van zorg? Vindt u dat een wenselijke situatie?

Antwoord 5

Dit is niet voor de volle 100% te voorkomen en dit zou dus incidenteel kunnen voorkomen. Dubbele financiering van zorg is uiteraard ongewenst, maar voor zover mij bekend is hier geen sprake van een structureel probleem.

Jeugdhulp wordt nooit «automatisch» toegekend, maar altijd na een of meerdere gesprekken met de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordigers, waarbij in het gesprek altijd aan de orde komt wat de hulpvraag precies inhoudt en welke zorg men al ontvangt.

Iets anders is dat in sommige gevallen naast de zorg op basis van een Wlz-indicatie, jeugdhulp wordt ingezet. De reden hiervoor is dat de gemeente op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk is voor zorg en ondersteuning aan jeugdigen in de Wlz, die niet altijd behoort tot het verzekerd pakket in de Wlz. Een voorbeeld is de opvoedkundige hulp. Als deze op grond van de Jeugdwet wordt verleend, ontstaat geen overlap tussen de Jeugdwet en de Wlz en kunnen jeugdhulp en zorg op basis van een Wlz-indicatie dus naast elkaar bestaan.

Vraag 6

Indien het bovenstaande klopt, zou de toezichthouder daarmee bekend moeten zijn en er op moeten ingrijpen? Zo ja, is dat nu het geval? Zo nee, hoe kan dat verbeterd worden?

Antwoord 6

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid houden in het kader van de Jeugdwet toezicht op de kwaliteit van de jeugdhulp. Zij houden geen toezicht op de rechtmatigheid van de geboden jeugdhulp. De Jeugdwet verplicht de gemeente om bij verordening regels te stellen om mis- of oneigenlijk gebruik van voorzieningen op grond van de Jeugdwet te bestrijden. De verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid van jeugdhulp en het toezicht hierop ligt bij de gemeenten.

Vraag 7

Heeft u ook signalen ontvangen van dergelijke problematiek? Heeft u enig inzicht in hoe groot dit probleem zou kunnen zijn? Zo nee, bent u bereid globaal na te gaan hoe groot het nadeel voor gemeenten zou kunnen zijn?

Antwoord 7

Er is mij één incident bekend, waarbij sprake is geweest van dubbele financiering. Uit navraag is niet gebleken dat dit incident een voorbeeld is van een structureel probleem van dubbele financiering door samenloop tussen de Jeugdwet en Wlz vanwege AVG-eisen.

Vraag 8

Bent u bereid te bezien op welke wijze het gemeenten mogelijk kan worden gemaakt om bij een doorverwijzing door een huisarts of GI alsnog een Wlz-toets te kunnen uitvoeren, zonder dat inhoudelijke informatie over de inwoner wordt verstrekt (bijvoorbeeld een ja/nee vraag of sprake is van een Wlz-indicatie)?

Antwoord 8

Mij hebben geen signalen bereikt dat gemeenten behoefte hebben aan een Wlz-registertoets voor de toepassing van de Jeugdwet. Om die reden acht ik aanvullende gegevensuitwisseling op dit vlak niet wenselijk.